

Begraafbehoefte begraafplaatsen

Gemeente Tynaarlo

B1188CA9/20181130

Verantwoording

Projectnaam : Begraafbehoefte begraafplaatsen

Projectnummer : B1188CA9

Documentnummer : B1188CA9/20181130

Status : Definitief

Versie : 1.0

Datum : 30 november 2018

Opdrachtgever : Gemeente Tynaarlo

Postadres : Postbus 5

Postcode & Plaats : 9480 AA VRIES

Contactpersoon : de heer J. Soppe

Telefoonnummer : 0592-266662

E-mail : j.soppe@tynaarlo.nl

Auteur(s) : Ralph Otten

Controle : Gerhard Guliker

Akkoord : _____

Vrijgave : _____

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Vraagstelling	3
1.2	Werkwijze	3
1.3	Leeswijzer	3
2	Behoefteberekening	4
2.1	Aantal begravingen en asbestemmingen in het verleden	4
2.2	Prognose aantal begravingen en asbestemmingen in de toekomst	4
2.2.1	Sterfteprognose COROP gebied	4
2.2.2	Toekomstige behoefte	5
2.3	Invloed trends en ontwikkelingen	5
2.3.1	Stijging crematiecijfer	6
2.3.2	Toegenomen belangstelling natuurbegraven	6

1 Inleiding

De gemeente Tynaarlo gaat een voorziening instellen ten behoeve van de exploitatie van de vijf gemeentelijke begraafplaatsen die de gemeente in beheer heeft. Voor het opzetten van de voorziening is inzicht nodig in de toekomstige begraafbehoefte. Voorliggende rapportage brengt de begraafbehoefte voor de middellange termijn (20 jaar) in beeld aan de hand van een berekening in combinatie met de relevante trends en ontwikkelingen op het gebied van begraven en cremeren in de gemeente Tynaarlo.

1.1 Vraagstelling

Centraal bij dit onderzoek staat de vraag wat de begraafbehoefte is voor alle gemeentelijke begraafplaatsen gezamenlijk en de mogelijke invloed van relevante trends en ontwikkelingen op deze begraafbehoefte.

1.2 Werkwijze

Aan de hand van de door de gemeente aangeleverde gegevens en de cijfers van het CBS is een prognose opgesteld voor de begraafbehoefte voor de komende jaren. Bij deze berekening zijn de uitgangspunten gehanteerd:

- Het betreft een totale berekening voor alle gemeentelijke begraafplaatsen gezamenlijk en niet afzonderlijk per begraafplaats;
- De berekening gaat uit van uitgifte nieuwe graven;
- De basis voor de berekening vormt de begraafhistorie in de gemeente Tynaarlo, periode 2013 tot en met 2017;
- Er zijn geen algemene graven op de begraafplaatsen;
- Crematiecijfer van de gemeente van de afgelopen 5 jaren;
- Er is gebruik gemaakt van de sterfteprognose van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en dan specifiek van het COROP-gebied waarin gemeente Tynaarlo valt. Het COROP-gebied Noord-Drenthe;
- Kengetallen en ervaring (cijfers) KYBYS.

1.3 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk zijn de resultaten van de behoefteberekening schematisch weergegeven en de mogelijke invloed van trends en ontwikkelingen op het gebied van begraven en cremeren hierop.

2 Behoefteberekening

Op basis van de aangeleverde informatie van de gemeente is een behoeftebepaling gemaakt. De behoefte is bepaald aan de hand van de uitgifte van graven van de afgelopen vijf jaar inclusief de indexcijfers. Deze behoeftebepaling is opgesteld voor particuliere graven, reserveringen, kindergraven, graven levenloos geboren kinderen, urnengraven en zuilplaatjes.

2.1 Aantal begravingen en asbestemmingen in het verleden

Onderstaande tabellen bevatten een overzicht van het aantal begravingen en asbestemmingen op de vijf gemeentelijke begraafplaatsen in Tynaarlo in de periode 2013-2017.

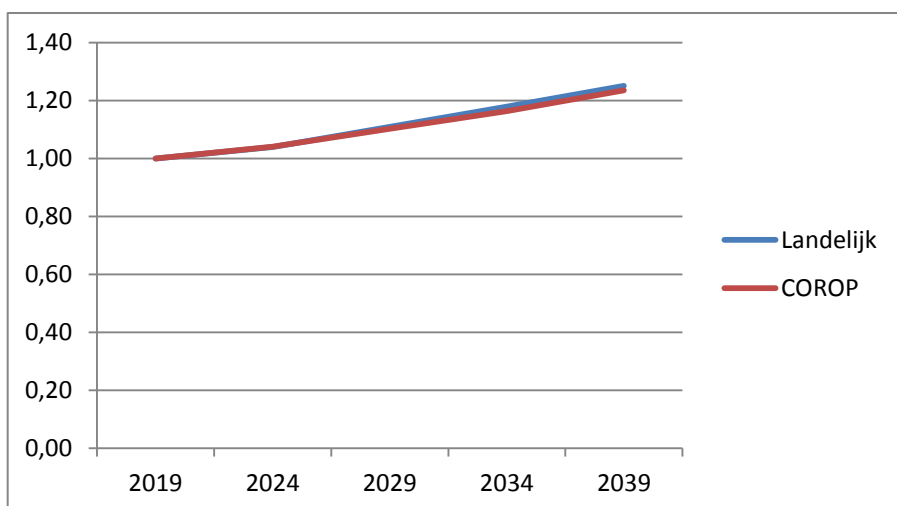
Uitgifte verleden							
Jaar	Volwassen graven	Reserveringen	Urnengraven	Nissen	Kindergraven	Graven levenloos geboren kinderen	Zuilplaatjes
	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal
2013	33	11	20	1	2	0	0
2014	36	13	9	1	2	1	0
2015	36	9	9	1	0	0	0
2016	27	8	13	0	1	0	0
2017	32	9	8	0	0	2	2
Gemiddeld	32,8	10,0	11,8	0,6	1	0,6	0,4

Tabel 1: Uitgifte verleden

2.2 Prognose aantal begravingen en asbestemmingen in de toekomst

2.2.1 Sterfteprognose COROP gebied

In de toegepaste CBS-sterfteprognose zijn demografische ontwikkelingen in het gebied verwerkt, zoals enerzijds de vergrijzing van de bevolking en de toename van de gemiddelde leeftijd bij overlijden en anderzijds eventuele (stedelijke) uitbreidingen en de huidige en toekomstige leeftijdsopbouw van de bevolking. Daarmee is de prognose specifiek afgestemd op het genoemde gebied. Onderstaande grafiek geeft de sterfteprognose weer van het COROP-gebied (Noord-Drenthe) en de landelijke sterfteprognose. Te zien valt dat de sterfteprognose in het COROP-gebied nagenoeg gelijk is aan de landelijke sterfteprognose.

Grafiek 1: Sterfteprognose

2.2.2 Toekomstige behoefte

Op basis van gemiddelde gegevens van voorgaande jaren, 2013 t/m 2017, is de toekomstige behoefte voor de komende 20 jaar berekend (2019-2039). Onderstaande tabel geeft deze prognose weer.

Toekomstige behoefte							
Jaar	Volwassen graven	Reserveringen	Urnengraven	Nissen	Kindergraven	Graven levenloos geboren kinderen	Zuilplaatjes
	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal
2019-2024	171	52	61	3	5	3	2
2024-2029	181	55	65	3	6	3	2
2029-2034	191	58	69	3	6	3	2
2034-2039	202	62	73	4	6	4	2
Totaal	745	167	268	13	23	13	8

Tabel 2: Toekomstige behoefte

2.3 Invloed trends en ontwikkelingen

In de gemeente Tynaarlo kunnen in ieder geval twee relevante trends en ontwikkelingen op het gebied van begraven en cremeren worden onderscheiden die van invloed zijn op de toekomstige behoefte aan graven binnen de gemeente. Ten eerste betreft dit de stijging van het landelijk crematiecijfer. Specifiek voor gemeente Tynaarlo gaat het daarbij om de invloed van crematorium Ommeland en Stad; dit crematorium bevindt zich in het noordelijk deel van de gemeente tegen de stad Groningen aan en is sinds februari 2018 operationeel.

De tweede trend/ontwikkeling die van invloed is betreft de ontwikkeling van de belangstelling voor natuurbegraafplaatsen in Nederland. Voor gemeente Tynaarlo is daarbij met name de invloed van natuurbegraafplaats Hilligmeer relevant; deze natuurbegraafplaats bevindt zich op circa 15 kilometer van gemeente Tynaarlo (Eext). In de volgende twee paragrafen wordt nader ingegaan op de invloed van deze trends en ontwikkelingen op de toekomstige behoefte aan graven in de gemeente Tynaarlo.

2.3.1 Stijging crematiecijfer

In de afgelopen dertig jaar is het aantal crematies sterk gestegen. Landelijk gezien is de huidige trend in lijkbezorging dat steeds vaker wordt gekozen voor crematie in plaats van het meer traditionele begraven in de grond.

Crematorium Ommeland en Stad zal effect hebben op het gebruik van de begraafplaatsen in de gemeente Tynaarlo. Enerzijds is sprake van een stijging van het crematiecijfer in de regio en daarmee een (beperkt) opstuwend effect op de behoefte aan urnenplaatsen en mogelijkheden voor asverstrooiing op de gemeentelijke begraafplaatsen. Tegelijkertijd zal het aantal begravingen afnemen; uit ervaring blijkt immers dat een toename van het crematiecijfer zal zorgen voor een afname in het aantal begravingen.

Resumerend: aangenomen kan worden dat de invloed van het crematorium Ommeland en Stad zal leiden tot een afname van circa 10% van de toekomstige behoefte aan graven in de gemeente Tynaarlo.

2.3.2 Toegenomen belangstelling natuurbegraven

Uit onderzoeken blijkt de stijgende interesse voor natuurbegraven. In een onderzoek uitgevoerd door Hogeschool Larenstein (2008) geeft 54% van de respondenten aan dat dit concept aanspreekt. Natuurbegraafplaatsen van Waarde noemt een percentage van 47%. In een peiling van Monuta (2015) spreekt 37% van de mannen en 52% van de vrouwen interesse uit voor natuurbegraven. De Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen signaleert echter maar belangstelling bij 11% van de bevolking. Belangstellingspercentages laten zich echter nog niet direct vertalen in marktaandeel. Recente initiatieven voor natuurbegraafplaatsen, De Polberg in Wapenveld (familie Stuyling de Lange) en Huis ter Heide in De Moer (Natuurmonumenten in samenwerking met Natuurbegraven in Nederland) rekenen landelijk met een groei voor natuurbegraven tot respectievelijk 3% en 5% van het aantal overledenen. Natuurbegraafplaatsen van Waarde, exploitant van natuurbegraafplaatsen Hillig Meer in Eext en Weverslo in Heide acht ook een groei tot 5% mogelijk.

Bij de natuurbegraafplaatsen in Nederland is circa 80% van degenen die kiezen voor een natuurbegraafplaats afkomstig uit een gebied binnen een straal van 25 km van de natuurbegraafplaats.

Resumerend: aangenomen kan worden dat de invloed van de toegenomen belangstelling voor natuurbegraven, en dan meer specifiek de invloed van natuurbegraafplaats Hilligmeer, kan leiden tot een afname van maximaal 5% van de toekomstige behoefte aan graven in de gemeente Tynaarlo.